

Musiikin työpajat

25.10.2023 ja 17.1.2024

Jouni Haapakoski, Mäkelänrinteen lukio

Jesse Vierelä, Etu-Töölön lukio

Lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuushanke 2023–2025

Koonti ja ajatuksia lukuvuoden 2023–2024 työpajoista

Työpajoista yleisesti

- Lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuushanke mahdollisti Helsingin lukioiden musiikin opettajien kokoontumisen kahden työpajan merkeissä.
- Kolmen tunnin mittaiset työpajat järjestettiin 25.10.2023 ja 17.1.2024.

Musiikin opetuksen lähtötilanne Helsingin lukioissa

- Musiikinopettajat Helsingissä usein yksin tai kaksin koulussa, joten koimme tärkeäksi päästä purkamaan omia arjen murheita ja tutustumaan toisiimme.
- Keskeiseksi tavoitteeksi työpajoille muodostui yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin lisääminen opettajien työssä
- Ensimmäisissä tutoropettajatapaamisissa keräsimme omia ajatuksia keskusteluaiheiksi
- Ensimmäinen kerta lähinnä tutustumista toisten arkeen ja ajatuksia toisen kerran aiheiksi.

Työpajojen tavoitteet

- Arvioinnin yhtenäistäminen: lukiodiplomit, opintojaksot
- Mahdollisten yhteisten opintojaksojen suunnittelu
- Kollegoihin tutustuminen
- Yhteisten pelisääntöjen sopiminen
- Vertaistuen ja -keskusteluryhmän tarjoaminen
- Uusien ideoiden jakaminen
- Oman työn kehittäminen

Ensimmäisen työpajan teemat

- Opetusmateriaalit: uudet hitit ja vanhat klassikot
- Tietokoneohjelmistot, mitä kaupunki tarjoaa, mitä tahtoisii käyttää, koulutusaiheita
- Valinnaiset kurssit ja niiden toteutuminen, kuorot ja orkesterit
- Juhlat yhteisöllisyyden välineenä
- Oppivelvollisuuden laajentumisen
- Korkeakouluyhteistyö
- Arviointi
- Lukiodiplomien tulevaisuus
- Mikä huolestuttaa oppiaineen tulevaisuuden kannalta
- Yhteistyö lukioiden välillä

Poimintoja keskusteluista

- **Lukiodiplomi, miten teillä ja meillä?**
 - erilaisia versioita, monimuotoisuus nähtiin tärkeänä
- **Esiintymiset, koulujen omat festivaalit?**
 - mm. Alppilassa omat festivaalit
- **Yhteistyö lukioiden välillä?**
 - pohdittiin mahdollisuutta järjestää esim. valinnaisia opintoja monen koulun kesken
- **Ryhmäkoot?**
 - vaihtelua paljon, toivetta pienemmistä,
 - n. 24 hengen ryhmiä pidettiin maksimina
- **Arviointi?**
 - Aiheuttaa aina päänvaivaa
- **Minkälaista musaopetusta eri kouluissa kursseilla on?**
 - Käytännön toiminta keskiössä pakollisissa
- **Verkkolukio?**
 - Yhteinen näkemys: pakollisten kurssien suorittaminen tässä muodossa ei mahdollista, yhteismusisointi ja yhteisöllisyys niin vahvasti musiikin lopsissa.

Toisen työpajan sisältö ja keskusteluaiheet

- Tutustuminen Vuosaaren lukion uusiin opetustiloihin ja tekniikkaan
- Jatkotapaamisten ideointia
- Keskustelua
 - Hankinnat ja välineiden ylläpito?
 - Siisteystason ylläpitäminen musiikkiluokissa haastavaa
 - Musiikinopettajan työn sisältö ja työmäärä eri lukioissa?
 - Korvausten eri lukioissa musiikinopettajille?

Konkreettisia toimia

- Whatsapp-ryhmä
- Teams-ryhmä
- Materiaalin ja ideoiden jakoa
- Yhteinen toive tämänkaltaisten musiikinopettajien tapaamisten jatkuvuuden turvaamiseksi. Kaksi kertaa lukuvuodessa koettiin sopivaksi määräksi myös nimettömässä palautteessa.

Ideoita tuleviin kokoontumisiin

- Sibelius-Akatemialta näkemyksiä ja kokemuksia tämän päivän musiikinopetukseen, kokemuksia sieltä, vierailuja?
- Koulujen välisten kaupunkikurssien kehittäminen ja vahvistaminen?
- Maailmanmusiikki-työpaja, esim. Sibikselle (Arabia, Intia...) SibAn Global music. (Esim. Puro Paju)?
- Korkeakouluyhteistyön mahdollisuudet ja käytännöt
- Päiväkodeista tuttu "Musakärri"-toiminta myös lukioon? Esim. Global mus. - vierailijoiden 4 käyntiä koulussa kursseilla?
- Akustiikan laboratorio Otaniemessä?
- Kumpulaan Luonnontiedelukioon vierailu?
- Kaupunkikurssiajattelu: eri lukioden yhteinen bändi, opiskelijoiden omien kulttuurien esittely?
- Voisiko yhdistää voimia, kaupungin lukioilla yhteinen tarvike- ja soitinrekisteri?

Tapaamisten palaute

- Pajat saivat todella hyvää palautetta ja palautteen perusteella ne koettiin merkittäviksi oman työn kannalta.
- *”Keskustelimme kaikkia puhuttavista arjen haasteista. Täydellistä vertaistukea.”*
- Kaivattiin lisää aineenhallintaan liittyviä sisältöjä.
- Tapaamisten yhteinen jatkokehittäminen nähtiin myös tärkeäksi

Tutoropettajien pohdintoja

- Merkityksellisiä tapaamisia, mutta käytännön arjen keskellä lopulta jatkokohtaamiset vähäisiä.
- Hyvä varata riittävästi aikaa vapaalle keskustelulle, mutta kahden kerran jälkeen alkaa myös varsinaiset koulutukset kiinnostaa.
- Palaute pyydettävä sessioiden sisällä, jälkikäteen sitä ei tule.
- Helppo suunnitella ja rakentaa kun on ystävällistä ja yhteen hiileen puhaltavaa porukkaa.
- Tulevaisuudessa mahdollisesti tarvittaisiin kohdennettuja resursseja myös tapaamisissa keksittyihin yhteishankintoihin (nyt esimerkiksi maailmanmusiikkimateriaali) ja aikaa ideoiden jatkokehitykselle.

Mitä huomioida jos järjestät itse

- Työnantajan myöntämä yhteinen aika on keskiössä, jotta osallistumisprosentti on riittävän korkea ja helpottaa myös motivaatiossa.
- Koska lopulta kiinnostuksen kohteet melko yhteneviä, ei tarvetta jakaa ryhmää pienempiin. Vaikkei tilaisuus olisi avian täydellinen kaikille, saa kaikki jotain irti kuitenkin.
- Jos samassa koulussa muiden aineiden opettajia, kannattaa kahvitauot suunnitella porrastetusti, ettei suurin osa ajasta mene jonottaessa ruuhkassa.
- Kulkuyhteydet: pitäisi olla helposti saavutettavissa ympäri lähialueita.

Työpaja 1

25.10.2024

Jouni Haapakoski, Mäkelänrinteen lukio
Jesse Vierelä, Etu-Töölön lukio

Lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuushanke 2023–2025

Työpajan aihe: kansainvälisyysosaaminen ja korkeakouluyhteistyö

- Lukion opetussuunnitelma ja kaupungin tavoitteet ohjaavat kansainvälisyysosaamiseen ja korkeakouluyhteistyöhön
- Kansainvälisyysosaaminen oli työpajan yhteisessä osiossa
- Korkeakouluyhteistyön kehittämiseksi pidimme tärkeänä tavata Sibelius-Akatemian henkilökuntaa keskustelun avaamiseksi ja ideoiden kehittämiseksi
- Keskustelua käytiin sekä pienryhmissä että yhteisesti

Ohjelma

13.00 Tervetuloa Tarja Aro-Kuuskoski ja Riina Ståhlberg

13.10 Kansainvälisyys ja sivistys: päämääränä globaali vastuu.

Hannele Cantell, dosentti, yliopistonlehtori (HY).

- Esityksessä pohditaan, mitä kansainvälisyys on perinteisesti tarkoittanut koulun toiminnassa ja oppiaineissa. Maailma on kuitenkin muuttunut ja siksi muutoksessa on myös se, mitä kansainvälisyys tarkoittaa opetuksessa, muussa koulun toiminnassa ja opiskelijoiden elämässä juuri nyt. Globaalit muutokset haastavatkin käsitystä sivistyksestä. Esitys tarjoaa ajankohtaisia ajatuksia oppiaineiden omaan ja niiden väliseen työhön globaalin vastuun ja maailmankansalaisuuden saavuttamiseksi.

13.30 Kansainvälisyysosaaminen omassa oppiaineessa

14.00–14.30 Puro Paju kertoo Global music -koulutusohjelmasta ja pitää musisointihetken

14.30–15.00 Kahvit Agora-tilassa, vapaamuotoista keskustelua

15.00–15.50 Ideointia yhteistyön muodoista

15.50–16.00 Palaute

16.00 Halukkaille kierros Mukan tiloissa 6. kerroksessa

Työpajan satoa

- Global musicin opiskelijat pitävät mielellään pieniä työpajoja korvausta vastaan sekä kouluilla että Akatemian tiloissa
- Ideoitiin yhteistä classroom-alustaa tms. yhteydenpitoon yliopisto-opiskelijoiden ja -opettajien sekä lukioiden opettajien kanssa. Tässä tekniset rajoitukset tuovat haasteita, joten toteutusmuotoa pohditaan vielä.
- Classroomissa jaettaisiin esimerkiksi opettajien kiinnostuskohteita ja aikatauluja myös Akatemian opiskelijoille helpottaakseen maisterintutkielman haastateltavien löytymistä yms.
- Puro Pajun circle song -henkinen musiikillinen välipala osoitti maailmanmusiikin toimivan myös ilman soittimistoa
- Akatemian opinnot usein huonoon aikaan lukio-opintojen kanssa, mutta yhteisiä hetkiä uskottiin löytyvän
- Toivottiin sekä pienempiä, lyhyitä lämpähetkiä, joita yliopisto-opiskelijat voisivat kokeilla käytännössä luokkatilanteessa, että isompia kokonaisuuksia
- Akatemian tutkimusperustainen opetuskokeilu -opintojakso tuntui helposti tarjoavan mahdollisuuksia yhteistyöhön lukioiden kanssa
- Kasvokkain tapaaminen loi edellytykset viestintään jatkossakin

Reflektio

1. Mikä toimi hyvin?

- Hannele Cantellin esitys keräsi paljon kehuja
- Puro Pajun musiikkihetki virkisti osallistujat ja antoi käytännön ideoita luokkatoimintaan
- Opettajat kokivat tilaisuuden jälleen erittäin tarpeelliseksi

2. Missä parannettavaa?

- Aika yhteistyön ideoinnista loppui kesken, kun ensimmäinen tunti vei aikaa kansainvälisyysosaamiselle

3. Nousiko esille toiveita tuleviin työpajoihin/tapaamisiin?

- Toivottiin tapaamisia jatkossakin koulujen lisäksi muissa ympäristöissä, kuten Kansallisoopperalla tai Kaupunginteatterilla